

УДК 811.111'373.2.001.33:73/79

КАРПЕНКО Олена Юріївна

доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри граматики англійської мови
Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова,
Французький бульвар 24/26, к. 131, 132, м. Одеса, 65058, Україна,
тел. +380930288888; e-mail: elena_karpenko@ukr.net,
ORCID ID: 0000–0001–5576–6781

ГОЛУБЕНКО Лідія Миколаївна

кандидат філологічних наук, професор,
декан факультету романо-германської філології
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова,
Французький бульвар 24/26, м. Одеса, 65058, Україна,
ORCID ID: 0000–0001–5576–6781

ВАСИЛЬЄВА Ольга Олександрівна

кандидат філологічних наук,
викладач кафедри граматики англійської мови
Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова,
Французький бульвар 24/26, к. 131, 132, м. Одеса, 65058, Україна;
тел.: +380674864308; e-mail: vasylyeva@inbox.ru;
ORCID ID: 0000–0001–8077–3529;
DOI: <https://doi.org/10.18524/2410–3373.2019.22.195020>

СТРУКТУРНА ТИПОЛОГІЯ АНГЛОМОВНИХ БІБЛІОНІМІВ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню бібліонімів, тобто власних назв на позначення текстів та їх збірників. Бібліоніми розподілено на п'ять підгруп залежно від того функціонального стилю, до якого належить власне текст, назву якого ми досліджуємо. Для кожної з груп було вилучено по 100 прикладів відповідного підрозділу ідеонімів, таким чином, загальна кількість досліджуваних ідеонімів цієї групи становить 500 одиниць. **Метою** статті є встановлення структурних типів бібліонімів. **Об'єктом** дослідження послуговували англомовні бібліоніми, **предметом** — їх структурна організація. **Матеріал** дослідження (500 англомовних бібліонімів) було обрано методом репрезентативної вибірки з матеріалів англомовних ЗМІ, у тому числі й електронних газет, журналів та комерційних сайтів. Здійснений аналіз дав змогу виокремити структурні типи в межах кожної з груп: власні назви літературних творів та їх збірників, які було обрано за допомогою рейтингу

*Goodreads, найбільшого в світі сайту для читачів; власні назви публіцистичних творів, а саме есе та промов, а також їх збірників (джерелом досліджуваного матеріалу переважно послуговували дані освітнього сайту ThoughtCo); власні назви інформаційних газетних матеріалів, які було зібрано з провідних англomовних газет; власні назви наукових творів та їх збірників; власні назви офіційних документів та їх збірників. Бібліоніми щодо їхньої структурної організації розподілено на однокомпонентні, двокомпонентні та багатоконпонентні; а також на прості, складні та складені. До однокомпонентних належать бібліоніми, які виражено непохідними та простими похідними (суфіксальними і префіксальними) словами. Складні бібліоніми розмежовуються на власне композити, афіксальні композити й абрєвіатури. Складені двокомпонентні і багатоконпонентні бібліоніми представлені словосполукками, словосполученнями, юкстапозитами та фразами. **Висновки:** у процесі аналізу нами було досліджено структурну організацію п'яти груп бібліонімів, причому превалюють багатоконпонентні власні назви, а саме словосполучення і фрази, що досягається переважно завдяки власним назвам на позначення інформаційних газетних матеріалів та наукових й офіційних текстів. Це можемо пояснити необхідністю розкриття сутності номінованого об'єкта й прагматичними факторами повноцінного функціонування бібліонімів.*

Ключові слова: ономастика, ідеонім, бібліонім, структурний тип, композит, однокомпонентні оніми, багатоконпонентні оніми.

ВСТУП

Стаття присвячена аналізу **бібліонімів** — власні назви текстів, їх серій та збірників. Нами було розподілено бібліоніми на п'ять підгруп залежно від того функціонального стилю, до якого належить власне текст, назву якого ми досліджуємо. Для кожної з груп було вилучено по 100 прикладів відповідного підрозділу ідеонімів, таким чином, загальна кількість досліджуваних ідеонімів цієї групи становить 500 одиниць.

МЕТОДОЛОГІЯ

Під час дослідження було використано загальнонаукові та спеціальні лінгвістичні **методи**, а саме: для опису та класифікації аналізованого матеріалу було використано методи *систематизації, аналізу й синтезу, описовий (дескриптивний) метод* для опису досліджуваних онімів, для унаочнення й верифікації отриманих результатів було застосовано *кількісний метод*.

ЗДОБУТКИ

У процесі аналізу нами було досліджено структурну організацію п'яти груп бібліонімів, причому превалюють багатоконпонентні

власні назви, а саме словосполучення і фрази, що досягається переважно завдяки власним назвам на позначення інформаційних газетних матеріалів та наукових й офіційних текстів. Це можемо пояснити необхідністю розкриття сутності номінованого об'єкта й прагматичними факторами повноцінного функціонування біблійонімів.

ОБГОВОРЕННЯ

Різноманітність власних назв, зокрема й ідеонімів, потребує їхньої систематизації, класифікації, що намагалися зробити багато дослідників, серед яких чільне місце посідають О. В. Суперанська (Superanskaya, 2007), Н. В. Подольська (Podolskaya, 1988), Д. Г. Бучко (Buchko, 2012), М. М. Торчинський (Torchinsky, 2010). На такій необхідності наголосив В. В. Лучик (Luchik, 2010, с.135): «Власні назви становлять невизначену кількість у лексичній системі української мови, тому різні аспекти їх практичного аналізу ще довго будуть не вичерпані. Зокрема, «вічними» є проблеми встановлення етимології давніх онімів, стандартизації нових назв, створення різнотипних загальнонаціональних ономастичних словників тощо». Біблійоніми є найбільш розвинутим розділом ідеоніміки завдяки значній кількості наукових розвідок, спрямованих на різнобічне дослідження заголовків, що переважно стосується художньої літератури. Тексти можуть належати до будь-яких функціональних стилів, літературних типів чи жанрів, таким чином біблійоніми можуть розподілятися на кілька підгруп, а саме: власні назви літературних творів та їх збірників, наприклад, *The Great Gatsby* Ф. С. Фітцджеральда, *Lamb to the Slaughter* Р. Дала, серія фентезійних романів Дж. Роулінг *Harry Potter*; власні назви публіцистичних творів та їх збірників, прикладом яких слугують наступні оніми: есе О. Уальда *To Read or not to Read* чи Б. Франкліна *The Whistle*, промова М. Л. Кінга *I Have a Dream*; власні назви інформаційних газетних матеріалів на кшталт *UP teacher makes students clean her car, suspended, Trump Will Nominate William Barr as Attorney General, Mattis Erupts Over Niger Inquiry and Army Revisits Who Is to Blame, Three reasons that Brexit vote may never happen*; власні назви наукових творів та їх збірників, наприклад, *On Language* Н. Хомски, *Metaphors We Live By* Дж.Лакоффа й М. Джонсона, *In the Beginning Was the Name* У. Ніколайсена; власні назви офіційних документів та їх збірників *The Declaration of Independence, Truman Doctrine, Charter of the United Nations, California Penal Code*.

Здійснений аналіз дав змогу виокремити такі структурні типи в межах кожної з груп:

1. Власні назви літературних творів та їх збірників, які було обрано за допомогою рейтинга *Goodreads* (*Goodreads*), найбільшого в світі сайту для читачів. Його бібліотека налічує півтора мільярди книжок, а рейтинг найпопулярніших англомовних видань обіймає 92 460 одиниць, з яких ми обрали лише перші п'ятдесят. Також до нашого матеріалу було долучено ще 50 назв англомовних художніх творів, які було обрано з рейтингу *The Greatest Books*, який складається на основі рейтингу 107 рейтингів літературних творів (*The Greatest*). До цього рейтингу входять ті ідеоніми, які було включено в найбільшу кількість всесвітніх рейтингів найкращих літературних творів. Зазначимо, що власні назви на позначення художніх творів та їх збірників представлено майже всіма структурними типами. Досить частотними є **однокомпонентні прості непохідні** та **похідні** оніми на кшталт *Ulysses* (*James Joyce*), *Hamlet* (*William Shakespeare*), *Eclipse* (*Stephenie Meyer*), *The Host* (*Stephenie Meyer*), *The Help* (*Kathryn Stockett*), *The Hobbit* (*J. R. R. Tolkien*); *Beloved* (*Toni Morrison*), *Insurgent* (*Veronica Roth*), *Outlander* (*Diana Gabaldon*), *The Giver* (*Lois Lowry*). Загальна кількість таких онімів становить 12 % і 7 % відповідно. Було також виокремлено такий структурний тип, як **складні** оніми, **власне композити**, прикладами яких можуть слугувати ідеоніми *Frostbite* (*Richelle Mead*), *Middlemarch* (*George Eliot*), проте їх кількість не може вважатися значною, бо становить лише 5 %. Також у незначній кількості було відібрано **складені** власні назви-**словосполуки** загальною кількістю 3 %, наприклад, *Under the Volcano* (*Malcolm Lowry*), *To the Lighthouse* (*Virginia Woolf*). Говорячи про **дво-** та **багатокомпонентні словосполучення**, маємо зауважити їх високу частотність — 33 % й 37 %, наприклад, *Vanity Fair* (*William Makepeace Thackeray*), *Heart of Darkness* (*Joseph Conrad*), *Midnight's Children* (*Salman Rushdie*), *The Scarlet Letter* (*Nathaniel Hawthorne*), *Paradise Lost* (*John Milton*); *Brave New World* (*Aldous Huxley*), *Harry Potter and the Chamber of Secrets* (*J. K. Rowling*), *The Old Man and the Sea* (*Ernest Hemingway*), *The Complete Stories of Flannery O'Connor*, *The Complete Tales and Poems of Edgar Allan Poe*, *A Portrait of the Artist as a Young Man* (*James Joyce*). Також 8 % власних назв цієї групи представлено онімами-**фразами** типу *Things Fall Apart* (*Chinua Achebe*), *For Whom the Bell Tolls* (*Ernest Hemingway*), *The Sun Also Rises* (*Ernest Hemingway*), *To Kill a Mockingbird* (*Harper Lee*), *As I Lay Dying* (*William Faulkner*).

2. Власні назви публіцистичних творів, а саме есе та промов, а також їх збірників, у результаті проведеного аналізу виявили певні структурні особливості. Джерелом досліджуваного матеріалу переважно послуговували дані освітнього сайту *ThoughtCo* (Classic British), відомого двадцятирічним стажем експертного рецензування та інтродукування освітніх матеріалів, зокрема й із гуманітарних галузей. Цей сайт входить до десятки найнадійніших інформаційних джерел освітнього спрямування. Серед структурних типів ідеонімів цієї групи знаходимо поодинокі випадки **однокомпонентних простих непохідних й похідних** іменувань, прикладами яких слугують власні назви *Which* (James Thurber), *A Fable* (Mark Twain); *A Hanging* (George Orwell), *The Somnambulists* (Jack London), загальною кількістю 4 % та 2 %. **Власне композити**, наприклад, *The Landlord* (Henry David Thoreau), містять лише 1 % від загальної кількості. Досить поширеними є **двокомпонентні словосполучення** типу *Outside Literature* (Joseph Conrad), *On Love* (Fransis Bacon), кількість яких сягає 10 %. Частовживаними найменуваннями виявилися дво- та **багатокомпонентні словосполучення**, наприклад, *In Praise of Idleness* (Bertrand Russell), *Gettysburg Address* (Abraham Lincoln), *Advice to Writers* (Robert Benchley), *Fog Patterns* (Ben Hecht), *Literature and the Schoolma'm* (H. L. Mencken), *The Decay of Essay Writing* (Virginia Woolf), *Notes of a Native Son* (James Baldwin) *Farewell to Baseball Address* (Lou Gehrig), *Address to the Nation on the Challenger* (Ronald Reagan), *American Bohemians in Paris* (Ernest Hemingway), *On Women's Right to Vote* (Susan B. Anthony), *The Destiny of Colored Americans* (Frederick Douglass), *Of Mr. Booker T. Washington and Others* (W. E. B. Du Bois), *The Difference Between Learning and Learning How* (George Ade). Кількість цих типів онімів становить 29 % і 42 % відповідно. Доволі поширеними — 12 % — є оніми-фрази на кшталт *Do Insects Think?* (Robert Benchley), *What I Think and Feel at 25* (F. Scott Fitzgerald), *What Life Means to Me* (Jack London), *Why Are Beggars Despised?* (George Orwell), *We Shall Fight On The Beaches* (Winston Churchill), *I Am The First Accused* (Nelson Mandela).

3. Власні назви інформаційних газетних матеріалів, які було зібрано з провідних англомовних газет типу *The Times*, *The Guardian*, *The Observer*, *The New York Times*, *The Washington Post*, *The Wall Street Journal*, виявляють власні структурні особливості. **Одно-** та **двокомпонентні** оніми взагалі не було зафіксовано, лише **багатокомпонентні словосполучення і фрази**, прикладами яких можуть слугувати наступні газетні

заголовки: *New Year Sale: €1 for 2 Months*, *Global Economy Week Ahead*, *The Dry January Effect*; *Reducing packaging waste in the e-commerce age*, *The best places to shop local*; *NASA's New Horizons spacecraft just visited the farthest object ever explored*, *Trump doesn't understand his leverage is gone*, *Two months into the offseason*, *MLB appears to still be in a high-stakes waiting game*, *Upstart candidates for prosecutor hope to bring reform wave to Northern Virginia*, *Investors Are Betting That the Fed Hits Pause on Rate Hikes*. Співвідношення цих двох структурних типів становить 33 % і 64 % відповідно.

4. Власні назви наукових творів та їх збірників під час аналізу з боку їхньої структури дозволив виявити певні закономірності. Так, **однокомпонентні прості непохідні** та **похідні** власні назви використовувалися в поодиноких випадках на кшталт *Gaia* (*James Lovelock*), *Orientalism* (*Edward Said*), *Micrographia* (*Robert Hooke*), загальна кількість — 1 % та 2 % відповідно. Також нечисленними були випадки вживання **двокомпонентних словосполук** типу *On Liberty* (*John Stewart Mill*), що становить 2 % від загальної кількості. Значно ширше застосовуються в ролі ідеонімів цієї групи **двокомпонентні словосполучення**, наприклад, *The Selfish Gene* (*Richard Dawkins*), *The Wealth of Nations* (*Adam Smith*), *The Double Helix* (*James D. Watson*), *The Cosmic Connection* (*Carl Sagan*), *The Voyage of the Beagle* та *The Origin of Species* (*Charles Darwin*), кількість яких складає 33 %. Цілих 59 % припадає на **багатокомпонентні словосполучення**, такі як *The First Three Minutes* (*Steven Weinberg*), *Higher Topos Theory* (*acob Lurie*), *Methods in Cognitive Linguistics* (ed. by *M. Gozalez-Marquez*), *Modular Elliptic Curves and Fermat's Last Theorem* (*Andrew Wiles*), *Mathematical Principles of Natural Philosophy* (*Isaac Newton*), *Relativity: The Special and General Theory* (*Albert Einstein*), *Sexual Behavior in the Human Male* (*Alfred C. Kinsey*), *Name and Naming: Synchronic and Diachronic Perspectives* (Ed. by *Oliviu Felecan*), *Cognitive Linguistics: Current Applications and Future Perspectives* (ed. By *G. Kristiansen, M. Achard, R. Dirven, F. R. de Mendoza Ibacez*). Незначну кількість онімів цієї групи складають **фрази**, наприклад, *The Man Who Mistook His Wife for a Hat and Other Clinical Tales* (*Oliver Sacks*), *Metaphors We Live By* (*George Lakof, Mark Johnson*), *In the Beginning Was the Name* (*W. F. H. Nicolaisen*). Загальна кількість випадків використання цього структурного типу становить 3 %.

5. Власні назви офіційних документів та їх збірників мають певні дистинктивні риси, які характеризуються використанням лише двох

структурних типів: меншою мірою це **двокомпонентні словосполучення**, які складають лише 5 % від загальної кількості, наприклад, *Treaty of Lisbon, The Declaration of Independence, Truman Doctrine*, а значно більшою, яка охоплює 95 % від загальної кількості аналізованих випадків, це **багатокомпонентні словосполучення**, наприклад, *Single European Act, Treaties currently in force, Treaty on the Functioning of the European Union, Charter of Fundamental Rights of the European Union, United Nations Declaration on Human Rights Education and Training, Multilateral Agreements on Trade in Goods, Agreement on Trade in Civil Aircraft, United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners, Vienna Programme of Action for Landlocked Developing Countries for the Decade 2014–2024, Political declaration on the implementation of the United Nations Global Plan of Action to Combat Trafficking in Persons, Political declaration of the high-level meeting of the General Assembly on antimicrobial resistance, Political declaration on strengthening cooperation between the United Nations and regional and subregional organizations*.

Таким чином, проведений аналіз структурної організації бібліонімів дозволив встановити певні домінуючі тенденції, які унаочнено в поданій нижче таблиці.

Структурні типи англomовних бібліонімів

Структурний тип	ВН ху- дожніх творів	ВН пу- бліци- стичних творів	ВН ін- форма- ційних матеріалів	ВН на- укових творів	ВН офі- ційних текстів
Однокомпонентні					
– непохідні слова	12	4	–	1	–
– похідні слова	7	2	–	2	–
– композити	5	1	–	–	–
– афіксальні композити	–	–	–	–	–
– абрєвіатури	–	–	–	–	–
Двокомпонентні					
– словосполуки	3	10	–	2	–
– словосполучення	30	29	–	33	5
Багатокомпонентні					
– словосполучення	35	42	33	59	95
– фрази	8	12	67	3	–
Всього	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи проведений етап дослідження, можемо висноувати, що у процесі аналізу нами було досліджено структурну організацію п'яти груп біблїонїмїв загальною кїлькїстю 500 прикладїв. Як бачимо з отриманих результатїв, превалюють **багатокомпонентнї** власнї назви, а саме **словосполучення і фрази**. Такий ефект був досягнутий переважно завдяки власним назвам на позначення інформацїйних газетних матерїалїв та наукових й офїцїйних текстїв, якї мають високу частку назв цих структурних типїв. Результати проведеного дослідження вїдкривають новї **перспективи** вивчення структурно-семантичних особливостей біблїонїмїв їнших мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бучко Д. Г. Словник української ономастичної термінології / Д. Г. Бучко, Н. В. Ткачова. — Харків : Ранок-НТ, 2012. — 256 с.
2. Лучик В. В. Спроба охопити неохопне / В. В. Лучик // Українська мова. — 2010. — № 2. — С. 135–140.
3. Подольская Н. В. Словарь русской ономастической терминологии / Н. В. Подольская / [под ред. А. В. Суперанской]. — М.: Наука, 1988. — 192 с.
4. Суперанская А. В. Общая теория имени собственного / Александра Васильевна Суперанская. — [изд. 2-е, испр.]. — М.: Изд-во ЛКИ, 2007. — 368 с.
5. Торчинський М. М. Структура, типологія і функціонування онїмної лексики української мови : дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.01 / Михайло Миколайович Торчинський. — К., 2010. — 502 с.
6. Classic British and American Essays and Speeches [Electronic resource]. — Available from: <https://www.thoughtco.com/classic-british-and-american-essays-and-speeches-1688763>
7. Goodreads [Electronic resource]. — Available from: <https://www.goodreads.com/>
8. The Greatest Books [Electronic resource]. — Available from: <http://thegreatestbooks.org/>

REFERENCES

- Buchko, D. H. (2012). Dictionary Ukrainian onomastic terminology, Ranok-NT, Kharkiv, 256 p.*
- Luchik, V. V. (2010). An attempt to reach the intangible. Ukrainian language. Vol.2. pp. 135–140.*
- Podolskaya, N. V. (1988). Dictionary Russian onomastic terminology, Nauka, Moscow, 192 p.*

- Superanskaya, A. V. (2007). The general theory of proper names, Izd-vo LKI, Moscow, 368 p.*
- Torchinsky, M. M. (2010). Structure, typology and functioning of the onymic vocabulary of the Ukrainian language, Thesis, Kiev, 502 p.*
- Classic British and American Essays and Speeches [Electronic resource]. — Available from: <https://www.thoughtco.com/classic-british-and-american-essays-and-speeches-1688763>*
- Goodreads [Electronic resource]. — Available from: <https://www.goodreads.com/>*
- The Greatest Books [Electronic resource]. — Available from: <http://thegreatestbooks.org/>*

КАРПЕНКО Елена Юрьевна

доктор филологических наук, профессор, заведующий кафедрой грамматики английского языка Одесского национального университета им. И. И. Мечникова, Французский бульвар 24/26, к. 131, 132, г. Одесса, 65058, Украина, тел. +380930288888; e-mail: elena_karpenko@ukr.net, ORCID ID: 0000–0001–5576–6781

ГОЛУБЕНКО Лидия Николаевна

кандидат филологических наук, профессор, декан факультета романо-германской филологии Одесского национального университета им. И. И. Мечникова, Французский бульвар 24/26, м. Одесса, 65058, Украина, ORCID ID: 0000–0001–5576–6781

ВАСИЛЬЕВА Ольга Александровна

кандидат филологических наук, преподаватель кафедры грамматики английского языка Одесского национального университета им. И. И. Мечникова, Французский бульвар 24/26, к. 131, 132, г. Одесса, 65058, Украина; тел.: +380674864308; e-mail: vasilyeva@inbox.ru; ORCID ID: 0000–0001–8077–3529

СТРУКТУРНАЯ ТИПОЛОГИЯ АНГЛОЯЗЫЧНЫХ БИБЛИОНИМОВ

Аннотация. Статья посвящена исследованию библионимов, то есть имен для обозначения текстов и их сборников. Библионимы разделены на пять подгрупп в зависимости от того функционального стиля, к которому принадлежит собственно текст, название которого мы исследуем. Для каждой из групп было взято по 100 примеров соответствующего подразделения идеонимов, таким образом, общее количество исследуемых идеонимов этой группы составляет 500 единиц. **Целью** статьи является установление структурных типов библионимов. **Объектом** исследования послужили англоязычные библионимы, **предметом** — их структурная организация. **Материал** исследования (500 англоязычных библионимов) был избран методом репрезентативной выборки из материалов англоязычных СМИ, в том числе и

электронных газет, журналов и коммерческих сайтов. Проведенный анализ позволил выделить структурные типы в пределах каждой из групп: имена литературных произведений и их сборников, которые были выбраны с помощью рейтинга Goodreads, крупнейшего в мире сайта для читателей; имена публицистических произведений, а именно эссе и речей, а также их сборников (источником исследуемого материала преимущественно послужили данные образовательного сайта ThoughtCo); имена информационных газетных материалов, которые были собраны из ведущих англоязычных газет; имена научных произведений и их сборников; имена официальных документов и их сборников. Библионимы по их структурной организации разделены на однокомпонентные, двухкомпонентные и многокомпонентные; а также на простые, сложные и составные. К однокомпонентным принадлежат библионимы, которые выражены неизменяемыми и простыми производными (суффиксальными и префиксальными) словами. Сложные библионимы разграничиваются на композиты, аффиксные композиты и аббревиатуры. Составленные двухкомпонентные и многокомпонентные библионимы представлены словосочетаниями, юкстапозитами и фразами. **Выводы:** в процессе анализа нами были исследованы структурная организация пяти групп библионимов, причем преобладают многокомпонентные имена, а именно словосочетание и фразы, что достигается в основном благодаря именам для обозначения информационных газетных материалов и научных и официальных текстов. Это можем объяснить необходимостью раскрытия сущности номинированного объекта и прагматичными факторами полноценного функционирования библионимов.

Ключевые слова: ономастика, идеонимы, библионим, структурный тип, композит, однокомпонентные онимы, многокомпонентные онимы.

Olena Yu. KARPENKO

Doctor of Philology, Professor, Head of the Department of English Grammar of Odessa National I. I. Mechnikov University, 24/26, 131, 132 Frantsuzskiy Boulevard, Odessa, 65058, Ukraine, tel. +380930288888; Email: elena_karpenko@ukr.net, ORCID ID: 0000–0001–5576–6781

Lidiya N. GOLUBENKO

Candidate of Philology, Professor, Dean of the Faculty of Romance-Germanic Philology, Odessa I. I. Mechnikov National University, 24/26 Frantsuzskiy Boulevard, Odessa, 65058, Ukraine, ORCID ID: 0000–0001–5576–6781

Olga O. VASYLIEVA

Candidate of Philology, Lecturer, the Department of English Grammar of Odessa National I. I. Mechnikov University, 24/26, 131, 132 Frantsuzskiy Boulevard, Odessa, 65058, Ukraine; tel.: +380674864308; e-mail: vasylyeva@inbox.ru; ORCID ID: 0000–0001–8077–3529

STRUCTURAL TYPOLOGY OF ENGLISH BIBLIONYMS

Abstract. *The article investigates biblionyms, i.e., proper names for the designation of texts and collections thereof. Biblionyms are commonly divided into five subgroups, depending on the functional style to which the text under study belongs. 100 examples from the relevant subdivision of ideonyms have been selected for each group; thus the total number of the studied ideonyms of this group comprises 500 units. The purpose of the article is to establish the structural types of biblionyms.. The object of the research is English biblionyms, the subject being their structural organization. The study material (500 English biblionyms) was selected using a representative sample method from English media, including electronic newspapers, magazines, and commercial sites. The analysis made it possible to distinguish structural types within each of the groups: proper names of literary works and their collections, which were selected using the world's largest reader site — Goodreads' rating; proper names of non-fiction works, namely essays and speeches, as well as their collections (data from the ThoughtCo educational site were mainly the source of the material studied); proper names of informational newspaper material collected from leading English newspapers; proper names of scientific works and their collections; proper names of official documents and their collections. According to the structural organization, the biblionyms have been divided into one-component, two-component and multicomponent and further into simple, complex and composite ones. One-component biblionyms include words, which are expressed by non-derivative and simple derivative (suffix and prefix) words. Complex biblionyms have been divided into simple composites, affixed composites and abbreviations. Composite two-component and multi-component biblionyms are represented by phrases, word*

combinations, juxtapositions and phrases. **Conclusions:** The structural organization of the five groups of biblionyms has been investigated in the course of the analysis; this revealed that multiple component proper names, namely, word combinations and phrases prevailed, which is mainly due to the proper names for the designation of informational newspaper material as well as scientific and official texts. This can be explained by the need to disclose the nature of the nominated object and the pragmatic factors of the biblionyms' proper functioning.

Key words: onomastics, ideonym, biblionym, structural type, composite, one-component onyms, multi-component onyms.

УДК 811.161.2'372.21

КОЗЛОВСЬКА Дар'я Валеріївна

кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови Донецького національного університету імені Василя Стуса,

тел.: + 38 066 7737550; e-mail: kozlovskayadv@meta.ua;

ORCID ID: 0000–0002–5731–5375;

DOI: <https://doi.org/10.18524/2410–3373.2019.22.195023>

СТИЛЕТВІРНІ ОСОБЛИВОСТІ АНТРОПОЕТОНІМІВ У ТЕКСТАХ РОМАНІВ ЛАРИСИ ДЕНИСЕНКО «КАВОВИЙ ПРИСМАК КОРИЦІ» ТА «САРАБАНДА БАНДИ САРИ»

Анотація. Метою статті є аналіз стилетвірних особливостей антропоетонімів. **Об'єктом** дослідження є антропоетоніми у текстах романів Лариси Денисенко «Кавовий присмак кориці» та «Сарабанда банди Сарі». **Предметом** дослідження є стилетвірні особливості аналізованих антропоетонімів. Відповідно до мети й об'єкта дослідження використано такі **методи:** описовий, контекстуально-інтерпретаційний та метод етимологічного аналізу. Сукупність вищеперерахованих методів визначає вектор розвитку дослідження, що дозволяє проаналізувати стилетвірні особливості функціонування антропоетонімів у художньому тексті. Особові імена розглянуто як засіб стилетворення, описано їхній стилістичний потенціал. Показано, що антропоетоніми реалізують свої виражальні можливості, відіграючи роль потужного характеризувального складника художнього тексту. Постаючи виразним компонентом у системі образотворчих засобів, вони допомагають розкрити авторську манеру викладу тексту. **В результаті** дослідження встановлено, що стилетвірна функція антропоетонімів виявляється двоя-